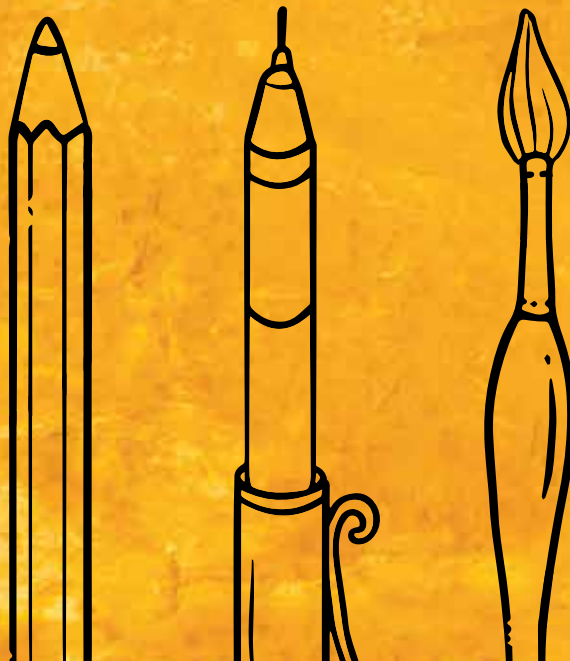

Kirjailijoiden työpajat kouluissa

Kirjailijoiden työpajat kouluissa

Oulun kirjailijaseura ry on toteuttanut taidekasvatushanketta peruskoululaisille, jossa kirjailijat ovat vetäneet työpajoja eri kouluissa. Hanketta on vuosina 2022–2024 rahoittanut Pohjois-Pohjanmaan Kulttuurirahasto.

Työpajoilla on haluttu edistää nuorten lukemista sekä innostaa heitä tekemään itse.

Hanke on ollut myös kirjailijoiden näkökulmasta merkittävä. Yksi Oulun kirjailijaseuran keskeisimmistä tehtävistä on edistää kirjailijoiden toimeentuloa ja työpajoista on maksettu kirjailijoille Lukukeskuksen suositusten mukaiset palkkiot. Kirjailijoille on korvattu myös matkakulut.

Työpajoja on ollut toteuttamassa 17 kirjailijaa. Jokaisella kirjailijalla oli omat työpajansa. Niiden joukossa on muun muassa runous-, sarjakuva-, tietokirja- ja proosatyöpajoja. Osa työpajoista on sovellettavissa kaikille peruskoulun luokille ja osa niistä on suunnattu tietyille ikäryhmille, kuten yläkoululaisille.

Hanketta on toteutettu eri puolilla Pohjois-Pohjanmaata yli 30 koulussa. Vuosittain työpajoissa on ollut noin 1 000 oppilasta. Koulut, joille työpajoja on tarjottu, ovat erittäin mielellään ottaneet työpajoja kouluilleen. Työpajat ovat olleet kouluille ilmaisia.

Työpajoja on toteutettu niin, että samana päivänä koululle on mennyt 2 kirjailijaa, mutta työpajoja voi järjestää myös niin, että koululle menee yksi tai useampi kirjailija.

Työpajojen konsepti

Samana päivänä koululle saapuu kaksi kirjailijaa vetämään työpajoja. Molemmat kirjailijat vetävät koululla 2 työpajaa. Koulussa on yhden päivän aikana 4 työpajaa yhteensä 4 luokalle.

Työpajat voi toteuttaa niin, että kirjailija A vetää työpajansa X-luokkalaisille ja kirjailija B vetää omat työpajansa Y-luokkalaisille. Kirjailija A vetää työpajan ensin yhdelle luokalle ja sitten toiselle. Samaan aikaan kirjailija B vetää työpajan ensin yhdelle luokalle ja sitten toiselle.

Työpaja pidetään yhdelle koululuokalle kerrallaan (esim. 15–25 oppilasta).

Yhden työpajan kesto on 2 oppituntia (esim. 45min + 45min). Työpajan kesto voidaan sovittaa koulun aikatauluihin.

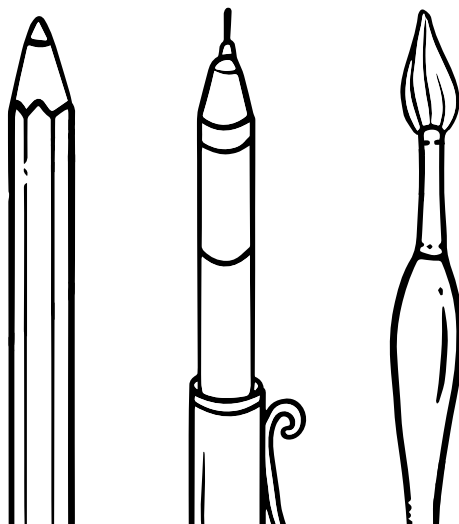
Koulut ilmoittavat etukäteen, mille vuosiluokalle/vuosiluokille he haluavat työpajoja sekä ehdottavat kirjailijoille työpajoille sopivaa ajankohtaa.

Kokemukset työpajoista

Oulun kirjailijaseura on kerännyt työpajoista palautetta sekä oppilailta, opettajilta että kirjailijoilta. Palaute on ollut todella positiivista.

Oppilaat ovat pitäneet erityisesti siitä, että työpajat ovat olleet kivoja sekä innostavia ja he ovat päässeet tunneilla tekemään itse eli kirjoittamaan tai piirtämään. Oppilaat ovat osallistuneet työpajoihin aktiivisesti.

Opettajat ovat olleet tyytyväisiä siihen, kuinka hyvin työpajat ovat onnistuneet ja kuinka innoissaan oppilaat ovat niihin osallistuneet. Koulut, joissa työpajoja on ollut, ovat toivoneet saavansa työpajoja uudelleen. Myös kirjailijat ovat kokeneet työpajat kaikin puolin onnistuneiksi.

Työpajat

ALAKOULUT

Lauri Hirvonen: Terveisiä vuorten takaa

Luokka-aste: 3–5-luokkalaiset

Kesto: 2 oppituntia

Delfiinipoukama, limaplaneetta, lohikäärme kaupunki... Terveisiä vuorten takaa -työpajassa oppilaat pääsevät kirjoittamaan ja kuvittamaan postikortin mielikuvitusmatkalta.

Mietimme tarinointia miljööstä käsin: Millainen olisi kutkuttava ympäristö tarinalle? Kuka siellä voisi seikkailla? Mitä päähenkilölle voisi tapahtua? Samalla kokeilemme, miten onnistuu tiivistää tarina vain muutamaankin virkkeeseen.

Vierailun aikana osallistujat kuulevat kirjailijan työstä ja ideoinnista tarinoiden takana. Lasten kysymykset ovat tervetulleita.

Lauri Hirvonen on oululainen lastenkirjailija ja kuvittaja. Hän on tehnyt useita kuvakirjoja ja alakouluikäisille suunnattuja lastenromaaneja. Hirvosen tuotantoa ovat muun muassa Hupsutupsu- ja Inka-kuvakirjasarjat sekä Kesäkioski-romaani jatko-osineen.

Tiina Konttila: Sarjispaja

Luokka-aste: alakoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

Ei sääntöjä, vaan ideoita! Vetämissäni sarjispajoissa käydään läpi *Lasten sarjisoppaan* (S&S 2018) teemoja: hahmot, tarina, ruudut ja tärkeimpänä oma tyyli. Pienen alustuksen jälkeen pelataan hahmoaastebingoa, joka käynnistää aivosolut tehokkaasti.

Piirrän aina itse mukana ja oppilaat näkevät omat luomukseni projektorin kautta. Tehtävävalikoimassa on lisäksi mm. täydennettäviä sarjiksia, joilla pyritään välttämään tyhjän paperin pelkoa. Sarjispajan tavoitteena on innostaa ja antaa aineksia omiin ideoihin.

Tiina Konttila on kuvittaja, kirjoittaja ja suuri kirjojen ystävä. Lasten sarjisoppaan jälkeen hän on kuvittanut mm. lastenkirjoja, oppimateriaaleja, kirjastoauton, sipsipussin ja koulun seinät.

Kuva Tillamiina

Kuva Jii Roikonen

Jii Roikonen: Sarjakuvalehtityöpaja

Luokka-aste: alakoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

Työpajassa opetellaan yksinkertainen tapa tehdä pieni sarjakuvalehti, jota on helppo monistaa vaikka kopiokoneella. Lehdenmittainen tarina luodaan ideoimalla ja suunnittelemalla ensin eläväiset hahmot, jotka on helppo laittaa seikkailemaan ruudusta toiseen.

Sen jälkeen taitellaan tavallinen kopiopaperi ainutlaatuisella tavalla ja numeroiden oikea sivujärjestys. Arkki levitetään ja piirretään sivut oikeisiin kohtiin, minkä jälkeen käydään ottamassa 2-puolinen valokopio ja taitellaan se samalla tavalla kuin alkuperäinen paperi.

Lopuksi nidotaan taiteltu lehti ja leikataan päädyistä sivu auki, jolloin saadaan valmis sarjakuvalehti.

Oma sarjakuvalehti on hauska yllätys esimerkiksi lahjaksi kaverille, omille vanhemmille tai sisaruksille. Oiva idea syntymäpäiville, joulun tai vaikka oman luokan rahankeruuseen!

Jii Roikonen on juvalaissyntyinen oululainen kuvittaja, sarjakuvapiirtäjä, graafinen suunnittelija, terveysliikunnan ohjaaja ja budoka. Jiin tunnetuimpia tuotoksia ovat Jasso-kissa-sarjakuvat, Reuhurinne-kuvitukset sekä Vitsipitsa-piirrookset ja sarjakuvat.

Kuva Teija Soini

Jenni Räinen: Tietokirjapaja

Luokka-aste: 5-6-luokkalaiset

Kesto: 2 oppituntia

Työpaja alkaa 30 minuutin alustuksella siitä, mitä tietokirjallisuus on. Samalla pohditaan tiedonhankintaa ja sitä, mitä tarkoittaa näkökulma, rajaus ja lähdekritiikki.

Alustuksen jälkeen luokka jakaantuu kolmen hengen ryhmiin, jotka suunnittelevat oman tietokirjaidean. Aiheen lisäksi suunnitelmassa pitää olla näkyä näkökulma, rajaus, suunnitelma visuaalisuudesta sekä tiedonhankinnasta. Ohjaajan vetämään työskentelyyn varataan puoli tuntia. Lopuksi tietokirjaideat esitellään (30 min).

Jenni Räinen on oululainen kirjailija. Hänen teoksiinsa kuuluu tietokirjat Kulkijat, Metsä meidän jälkeemme ja Reunalla. Räinen on kirjoittanut myös kaukokirjallisen teoksen Suo muistaa. Teos Metsä meidän jälkeemme on voittanut Tieto-Finlandian ja teos Reunalla on palkittu Botnia-palkinnolla.

Veli-Matti Ural: Sarjakuvatyöpaja

Luokka-aste: 3–6-luokkalaiset

Kesto: 2 oppituntia

Veli-Matti Uralin työpajassa uppoudutaan sarjakuvahahmojen kehittelyn menetelmiin ja sarjakuvakerronnan perusteisiin. Osallistujat pääsevät keksimään toistensa tarinoihin mielenkiintoisia hahmoja, joista pajan aikana piirretään hahmosuunnitelmia ja lyhyitä sarjakuvia.

Piirtämisen yhteydessä harjoitellaan sommitte-
lua, hahmottelua ja erilaisia miljöön esilletuonnin
keinoja sarjakuvailmaisissa. Lopuksi sarjakuvista
kootaan näyttely, mikäli työpajatila suo siihen
mahdollisuuden.

Sarjakuvataiteilija Veli-Matti Ural on kiiteltä ooululainen kuvittamisen kouluttaja. Hän on toiminut kuvataiteilijana ja opettajana useamman vuoden ajan. Kurseja ja työpajoja hän myy oman Cult Ural -toiminimiyrityksensä kautta. Uralin sarjakuvia ovat mm. Keijo Teuras, Toppilan Satamasta ja Pomo - Menestyksen lyhyt oppimäärä.

Kuva Studio Ollila

YLÄKOULUT

Jenny Kangasvuo: Fantasiakirjoittamisen työpaja - Seikkailuja spekulatiivisissa maailmoissa

Luokka-aste: yläkoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

Työpaja tutustuttaa oppilaat spekulatiivisen fiktion genreistä fantasiaan, sciifiin ja kauhuun, sekä nuortenkirjoihin, jotka sijoittuvat näihin genreihin. Työpajassa oppilaat luovat oman fantasiahahmon ja kirjoittavat pienen tarinan yksinkertaisten, toisiinsa liittyvien kirjoitusharjoitusten avulla.

Harjoituksissa herätellään tarinoiden ideoita ja kannustetaan niiden kehittelyyn ja kirjoittamisen jatkamiseen. Kirjoitusharjoituksen jälkeen esitellään nuorille suunnattuja kirjoituskilpailuja, julkaisukanavia ja kirjoittajayhteisöjä. Lopuksi puhutaan kirjoittamisen esteistä ja kirjoittamisesta harrastuksena ja työnä.

Jenny Kangasvuo (s. 1975) on oululainen kirjailija, kriitikko ja kulttuuriantropologi, joka kirjoittaa sekä kauno- että tietokirjallisuutta. Suurin osa hänen kaunokirjallisista teoksistaan on spekulatiivista fiktiota, ja hänen erityisalaansa ovat sukupuoli, seksuaalisuus ja ruumiillisuus niin tutkimuksessa kuin tarinoissa. Kangasvuo harrastaa historian elävöittämistä, perinneäsitöitä ja kasvibongausta.

Kuva Antti J. Leinonen

Kuva Sara Ahola

**Miia Paani: Sininen metsä –
runotyöpaja yläkoululaisille**
Luokka-aste: yläkoululaiset
Kesto: 2 oppituntia

Työpajassa tutustumme lyriikan perusteisiin ja kuvallisuuden keinoihin valmistamani kattavan materiaalin ja esimerkkirunon avulla. Omia runoja oppilaat kirjoittavat vapaavalintaisista aiheista, mutta tarjolla on myös valmiita aihe-ehdotuksia, sanoja ja säkeitä mielikuvituksen herättämiseksi.

On mukava seurata, kirjoittavatko oppilaat aforismeja, haikuja, kertovia runoja vai osallistuvia runoja ja suuntaavatko he runonsa lapsille, nuorille vai aikuisille.

Miia Paani on sekä puhuttuja että kirjoitettuja sanoja rakastava runoilija ja äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja. Häneltä on julkaistu runokirja lapsille ja kolme runokirjaa aikuisille. Hän on mukana myös kolmessa antologiassa, ja lisäksi hänen runojaan on julkaistu lehdissä, verkossa ja runopuhelimesta. Paani kävelee päivittäin metsässä yhdessä koiransa kanssa, ja siellä monet hänen runonsa saavatkin alkunsa.

Kuva Lotta Salonen

**Jonna Pulkkinen: Mistä tieto tulee?
- Työpaja tiedosta, sen lähteistä ja
lähdekriittisyydestä.**
Luokka-aste: yläkoululaiset
Kesto: 2 oppituntia

Kahden tunnin työpajassa otetaan selvää tiedon erilaisista lähteistä ja opetellaan tunnistamaan eri tavoin manipuloitua tietoa. Tämä tapahtuu tutustumalla lähde- ja mediakritiikin käsitteisiin ja työkaluihin, joiden avulla nuori saa välineitä nykypäivän informaatiotulvan seulomiseen.

Työpajassa laitetaan myös kädet saveen perustamalla valeuutistoimisto, jossa oppilaat tekevät valeuutisia. Näin oppilaat pääsevät soveltamaan juuri opittuja työkaluja käytännössä.

Jonna Pulkkinen on Sodankylästä kotoisin oleva, Oulussa asuva kirjailija ja tekstityöläinen. Pulkkinen ammattitaidon ydintä on erilaisen aineiston työstäminen toivottuun kirjalliseen muotoon. Lukuisia tietokirjoja julkaissut ammattilainen vetää myös erilaisia työpajoja mm. lähdekritiikistä.

Katri Rauanjoki: Rupeaisinko runolle?

Luokka-aste: yläkoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

Rupeaisinko runolle? on workshop lavarunoudesta. Tarkoituksena on käydä muutamia runouden keskeisiä keinoja (metafora, toisto, rytmi) läpi innostavan lavarunousesimerkin kautta. Keinojen esittelyn jälkeen teemme omia metaforia runokoneen avulla ja hyödynnämme niitä joko yksin tai pareittain tehtävässä runossa.

Lavarunouden periaatteiden mukaan lähdemme liikkeelle sisällöstä ja rytmistä, emme muodosta. Työpajassa on tehty hauskoja, koskettavia, merkittäviä tekstejä, joita on uskallettu jakaa yleisölle!

Katri Rauanjoki (s. 1973) on oululainen kirjailija, joka on julkaissut neljä romaania ja ollut mukana yhden tietokirjan työryhmässä sekä kirjoittanut laulu-lyriikkaa. Hän on työskennellyt pitkään äidinkielen opettajana ja luovan kirjoittamisen ohjaajana. Hän puhuu, kunnes hänet pysäytetään; mieluiten lukemisesta, kirjoittamisesta ja luovuudesta.

Kuva Anders Lundvist

Heli Slunga: Runotyöpaja

Luokka-aste: yläkoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

Runojen kirjoittaminen voi olla tapa tarkastella oman yhteisön kipupisteitä ja voimavaroja, sekä rakentaa kollektiivista identiteettiä. Tutkimme työpajassa, millaisia tarinoita yhteisö kertoo itsestään. Miten puhumme toisistamme? Mistä aiheista meillä on tapana vaieta? Millaisessa asennossa kohtaamme ulkopuoliset?

Työstämme pieniä tekstejä sekä yksin että ryhmässä. Teksteistä muotoillaan kollektiivinen teos. Se syötetään Suno-tekoälyohjelmaan, joka tekee siitä esimerkiksi oman kotiseuräpin.

Mikäli samasta koulusta osallistuu kaksi eri luokkaa, saamme kirjoittamisen polttoaineeksi myös kalevalaisen kilpalaulanta-asetelman, kun oppilaat innostuvat riimittelemään toista luokkaa suohon. Työ tapahtuu positiivisessa, sanan voimaa kunnioittavassa hengessä.

Heli Slunga on runoilija-taiteilija, pohjoisen pikkukylän kasvatti ja outsider, joka puhuu ärsyttävän totta.

Kuva Mika Vallineva

ALAKOULUTTAI YLÄKOULUT

Kuva Lauri Ahtinen

Kuva Heidi Risto

Lauri Ahtinen: Sarjakuvataide, omaelämäkerrallinen tekeminen
Luokka-aste: 5–6- luokkalaiset ja yläkoululaiset, kielet: suomi tai englanti
Kesto: 2 oppituntia

Vierailu alkaa kirjailijavierailulla tai teosesittelyllä (PowerPoint), jossa käyn läpi omaa tuotantoani ja taiteilijuuden eri puolia ja pyrin herättämään oppilaat pohtimaan taiteen merkitystä heidän omassa elämässään ja omaa tekijyyttään ja toimijuuttaan.

Annan oppilaille tehtävän liittyen omaelämäkerralliseen sarjakuvan tekemiseen, jonka parissa kuuluu vierailun loppu. Rohkaisen omalla esimerkilläni käsittelemään vaikeitakin asioita taiteen keinoin ja ohjaan oppilaita heidän työssään. Työskentely voi jatkua oman opettajan johdolla vierailun jälkeen. Tarvittavat materiaalit ovat videotykki, sekä oppilaille sarjakuvapiirtämiseen soveliaat paperit ja kynät, sekä mahdollisesti siveltimet ja vesivärit.

Lauri Ahtinen (s. 1983 Raahessa) on oululainen, kahdeksan teosta julkaissut sarjakuvataiteilija, kuvataiteilija ja opettaja. Ahtisen viimeisimmät teokset ovat olleet omaelämäkerrallisia sarjakuvaromaaneja, joista kaksi ovat olleet myös Sarjakuva-Finlandia-ehdokkaita. Ahtinen toimii myös valmistavan luokan opettajana yläkoulussa ja tekee kuvataidetta monipuolisesti eri medioilla ja materiaaleilla.

Timo Harju: Runoluokkakuva
Luokka-aste: 3–6-luokkalaiset ja yläkoululaiset
Kesto: 2 oppituntia

Työpajassa kirjoitetaan yhdessä runoluokkakuva, johon kaikki oppilaat pääsevät osallistumaan. Samalla opitaan paljon runouden mahdollisuuksista.

Runoluokkakuva syntyy näin: 1. Oppilaat tekevät parityönä runomuotokuvat toisistaan vaihe vaiheelta etenevän sanataideharjoituksen avulla. 2. Jokainen valitsee saamastaan runosta lempisäkeen ja kirjoittaa sille jatkosäkeen. 3. Tekstit kiinnitetään esimerkiksi isolle kartongille runoluokkakuvaksi.

Timo Harju on runoilija, sanataideohjaaja sekä kahdenkeskisen taiteen festivaali Kehän taiteellinen johtaja. Timo on ohjannut sanataidetta kaikenikäisille vuodesta 2006 niin lasten ja nuorten harrastusryhmissä, yliopistossa kuin sosiaalialan laitoksissakin. Timo on julkaissut runoteokset Kastelimme heitä runsaasti kahvilla (ntamo 2009), Kaikenhy-myiset (ntamo 2015), Korvarunoja (ntamo 2019, yhdessä Veera Vähämaan kanssa) sekä lastenkirjan Satu kameleontille ja muita satuja sinulle (Ensi- ja turvakotien liitto 2017). Näistä esikoisteos palkittiin Suomen arvostelijain liiton Kritiikin kannuksilla.

Anu Kolmonen: Novellityöpaja

Luokka-aste: 4–9-luokkalaisten

Kesto: 2 oppituntia

Novellityöpajassa heitetään oikeinkirjoitus hetkeksi romukoppaan ja tuotetaan tekstiä intuitiivisesti tekstin rytmiä ja omaa mieltä kuulostellen.

Ensimmäisellä oppitunnilla tutustutaan ja keskustellaan siitä, mikä on novelli. Tunnin lopuksi luetaan lyhyt esimerkinovelli, kunkin luokka-asteen kehitystasolle soveltuva. Yhdessä tulkitaan novellin aihetta, teemaa, kertojaa ja näkökulmaa.

Toisella oppitunnilla jokainen kirjoittaa lyhyen novellin, vaikkapa aiheesta ystävyys. Novellissa ei saa käyttää sanaa ystävä tai sen synonyymejä. Novellia kirjoittaessa keskitytään kuvaamaan aistikoemuksia; miltä jokin tuoksu, näyttää, tuntuu tai kuulostaa. Halukkaat voivat lukea novellinsa ääneen, mikäli aikaa riittää.

Jos työpajan osallistujat haluavat saada novelleistaan palautteen ohjaajalta, he voivat lähettää novellinsa sähköpostiini ja lähetän heille lyhyen, kannustavan palautteen jälkikäteen vastausviestissä.

Anu Kolmonen on pohjoisen veden rannalle syntynyt ja juurtunut kirjailija, joka nostaa teoksissaan päähenkilöiksi kaltaisiaan marginaalissa eläviä, köyhiä ja osattomia. Kolmosen toinen romaani Taapelitaivas (Aviador 2024) voitti Botnia- ja Toisinkoinen-palkinnot.

Kuva Janica Karasti

Ilpo Koskela: Sarjakuvatyöpaja

Luokka-aste: Ala- ja yläkoululaiset

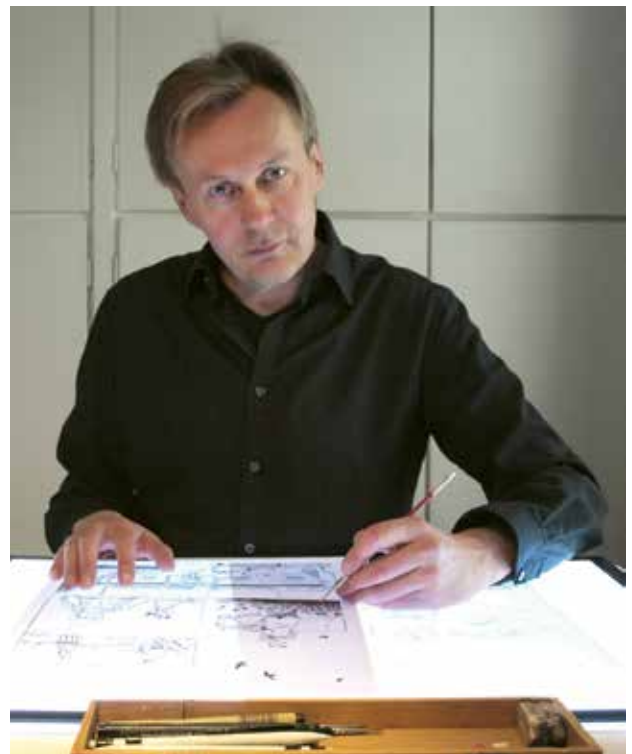
Kesto: 2 oppituntia

Sarjakuvatyöpajat perustuvat pääosin kirjaani Ilpo Koskela: *Uusi Sarjakuvantekijä oppikirja* (Arktinen Banaani 2018). Päivitän myös esitysmateriaaleja koko ajan omien uusien esimerkkien ja sarjakuvassa tapahtuvien asioiden myötä.

Sarjakuvatyöpaja on peruskurssi, jossa esitellään, miten tehdään sarjakuvia sekä sarjakuvien tekemisen eri osa-alueita. Näytän luentosarjan, jossa käydään läpi sarjakuvan tekovaiheet aina ideoinnista julkaisuvalmiiseen kokonaisuuteen saakka. Oppilaat voivat piirtää luentoa kuunnellessaan.

Työpajoihin sisältyy luennot ja työskentelyn ohjaus. Tuon mukanaani opetus- ja originaalimateriaalia.

Ilpo Koskelan sarjakuvia sekä kuvituksia on julkaistu 1980-luvulta saakka, sekä fiktiota että tilaustöitä tiedottamisen tarpeisiin. Sarjakuvateoksia on kymmenen ja niitä on käännetty tähän mennessä viidelle kielelle. Sarjakuvan tekemisen oppikirjoja Koskela on julkaissut kolme.

Kuva Mari Verho

Kuva Maiju Pohjanheimo

Essi Kummu: Kirjallisia hahmoja

Luokka-aste: Ala- ja yläkoululaiset

Kesto: 2 oppituntia

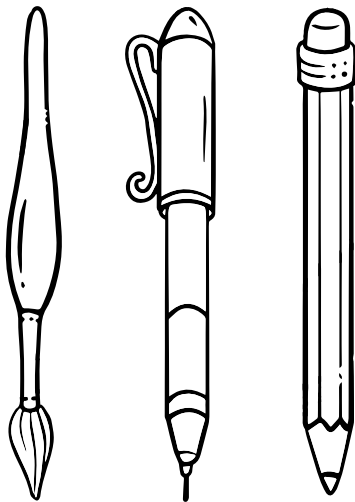
Työpajassa tutustutaan kirjallisuuden hahmogalleriaan ja luodaan omia. Työpajan tarkemmat sisällöt toteutuvat kohderyhmän ikätason mukaisesti.

Minulla on tapana aloittaa työpaja kertomalla koululaisille kirjailijan työstä ja avaamalla keskustelu siitä, miksi lukeminen on niin tärkeää. Se herättää mielenkiinnon siihen, mitä on tapahtumassa ja kun esittelen omia kirjojani, oppilailla herää paljon kysymyksiä, joita voimme tutkia kirjallisten hahmojen kautta.

Lastenkirjassani *Puhelias Elias* (Tammi 2012) Eliaksen vanhemmat eroavat. Teoksessa seurataan Eliaksen tunteita ja elämää tässä uudessa elämänvaiheessa. Käytämme vierailun aikana yleensä dokumenttikameraa, jolla on helppo avata kuvien merkitystä kuvakirjassa ja sitä, mistä tarinassa on tarkemmin kyse ja tunnin lopussa teemme yhdessä pieniä kirjoitusharjoituksia, jotka aloitetaan lämmittelemällä kirjoittajan mieltä ja vetreyttämällä kirjoituslihaksia. Mielestäni tärkeää on, että lukemisen ja kirjoittamisen äärellä on hauskaa ja että vierailu synnyttää oppilaille onnistumisen ja mielihyvän hetkiä. Ajattelen, että vierailevan kirjailijan ja yleisön välille on hyvä syntyä turvallinen suhde, jossa voi kertoa ajatuksiaan tarinoista. Yleensä kirjailijavierailun lopussa sekä oppilaat että opettaja käyvät erikseen kiittämässä käynnistä. Parasta on, että he ovat kokeneet virkistyneensä ja saaneensa uusia ideoita kirjallisuudesta keskustelemiseen kouluympäristössä.

Myös kirjailijalle nämä tapaamiset ovat tärkeitä, sillä niissä syntyy aitoja ja hauskoja hetkiä yhdessä. Kirjailijan aito välittäminen ja innostus aiheeseensa myös leviää helposti koululuokassa. Olen ollut tosi tyytyväinen näihin työpajavierailuihin ja siihen, miten ne on toteutettu tässä hankkeessa. Toimiva konsepti.

Essi Kummu (s. 1977) on suomalainen prosaisti. Hän on kirjoittanut kuusi romaania ja neljä lastenkirjaa ja saanut useita kirjallisuuspalkintoehdokkuuksia Suomessa ja yhden Virossa. Hänet on palkittu tyttöjen ja naisten tasa-arvoa edistävästä työstä Vuoden Sara-palkinnolla. Hänen tuotantoaan on käännetty ruotsiksi, viroksi, saksaksi ja venäjäksi. Kummu on valmistunut filosofian maisteriksi Oulun yliopistosta. Hän on opettanut luovaa kirjoittamista ja käsikirjoittamista sekä taidekoulussa että yliopistotasoisesti yli kahdenkymmenen vuoden ajan.

**Liisa Louhela: Historiallisen
proosan työpaja**
Luokka-aste: 4–9-luokkalaiset
Kesto: 2 oppituntia

Ensimmäisellä tunnilla opitaan miten menneisyyden aiheet muuttuvat kaunokirjalliseksi teksteiksi sekä millaisia asioita on otettava huomioon, kun kirjoitetaan historiallisista aiheista. Opitaan, millaista on taustatyö, eläytyminen ja kuinka löytää itseä kiinnostava ja innostava aihe. Lisäksi tehdään helppoja, historiallisen proosan ominaispiirteisiin johdattelevia tehtäviä. Toisella oppitunnilla oppilaat kirjoittavat kaunokirjallisen tekstin historiallisesta aiheesta.

*Liisa Louhela on hailuotolainen kirjailija. Esikoisromaanin *Kaikkeus on meidän* (WSOY 2021) aiheita olivat Suomen romanien ja päiväestön väliset suhteet ja naisen asema 1930-luvulla. Tällä hetkellä Louhela kirjoittaa toista historialliseen aikaan sijoittuvaa romaaniaan ja romaanisarjaa lapsille.*

Kuva Eeva Väänänen

**Katariina Vuori: Luovuustyöpaja
peruskoulussa: Liikuttavan luovaa
kirjoittamista**
Luokka-aste: Ala- ja yläkoululaiset
Kesto: 2 oppituntia

Työpajassa lapsi tai nuori ohjataan tuottamaan tekstiä turvallisessa ja sallivassa ilmapiirissä. Keskiössä ovat sanaleikki ilman punakynää, tunteet, mielikuvituksen ja luovuuden rikastaminen sekä omien vahvuuksien tarkastelu kirjoittamisen ja liikkeen kautta. Työpajan tehtävät ovat osin strukturoituja, osin vapaita ja tekijälähtöisiä.

Työpajaan on mahdollista integroida myös ajankohtaisia, oppimiseen liittyviä elementtejä esimerkiksi matematiikasta, historiasta, kielistä tai vaikkapa kuvaamataidosta: syntyisikö aakkosten opettelusta kirjainjumbppa? Historian koealueesta sarjakuva? Avaruudellisista matikkakaavoista doom metal -biisi tai rakkausruno?

*Katariina Vuori (FM, arkeologia) on oululainen kirjailija, kirjallisuusterapia- ja sanataideohjaaja. Hänen laaja ja monipuolinen tuotantonsa sisältää sekä tieto- että kaunokirjallisuutta. Hän on koonnut käytännössä hyviksi kokemiaan ja inspiroivia harjoituksia *Tarinataikurit – Sanataideharjoituksia lapsille teokseen* (Lasten Keskus 2020).*

Kuva Kimmo Brandt

Lisätietoa:

Oulun kirjailijaseura ry
toiminnanjohtaja Tuomo Heikkinen
050 347 4470
tuomo.heikkinen@kirjallisuudentalo.fi
www.oulunkirjailijaseura.fi

Suomen Kulttuurirahasto
Pohjois-Pohjanmaa